

Názov výstavy: JEDNA Z TÝCH KRAJŠÍCH NOCÍ

Vernisáž 27.4. 2022 o 18:00

Umelkyňa: Helen Tóth

Kurátorka: Kristína Hermanová

Tech. spolupráca: Jan Kostaa

Partneri: Fond na podporu umenia & 365.labb

Miesto: A7 Gallery, Lazovná 5, Banská Bystrica

Vstup možný iba za podmienok aktuálnych nariadení UVZSR.

Výstava potrvá do konca mája 2022.

-

Helen Tóth (1992) je absolventkou Csudaiovho 4. ateliéru a Fischerovho ateliéru +XXI. Venuje sa maľbe, kresbe a v menšej miere inštaláciám nájdených objektov či jemným zásahom do krajiny z kategórie land art. Prakticky všetky jej doterajšie diela sú výsledkom dlhoročného záujmu o konáre, stromy, lesy, ekosystém, a o hľadanie symbiotického vzťahu medzi prírodou a človekom. Les je Tóthovej leitmotívom, hlavnou témou diel predstavených na samostatných aj kolektívnych výstavách (napr. *Nekonečný strom*, Turčianska galéria v Martine, 2021. *Dych lesa*, Galéria 19, Bratislava, 2021. *Open studio*, Nová Cvernovka, Bratislava 2021. *Byť lesom*, Atelier XIII, Bratislava 2018. *Hovoríace prsty stromov*, DOT.Contemporary Art Gallery, Bratislava 2017. atď.).

Helenine maľby vznikajú väčšinou v ateliéri v Novej Cvernovke, podľa fotografií zaznamenaných na prechádzkach krajinou. Do objektívnych obrazov od fotenej reality lesov sa mieša subjektívne vnímanie atmosféry konkrétnych miest a zákutí. Autorka výlety do prírody podniká často, sú pre ňu akosi nutnosťou. Prechádzky, rovnako ako aj zbieranie výnimočných konárov či iných prírodnín, a následné prekresľovanie či premaľovanie motívov z lesa na plátno, majú isté znaky autoterapie.

Helen je zberateľka a milovníčka stromov. Keď o nich hovorí alebo píše, pomenúva ich súťou celými rodovými i druhovými názvami a jej rozprávanie sprevádza vášeň a odovzdanosť.

Napriek tomu, že Helen sa stromom vo svojej tvorbe venuje už niekoľko rokov, aktuálna výstava *Jedna z tých krajších nocí* je iná, než doterajšie a posúva autorkinu tvorbu ďalej.

Jedna línia tohto posunu je veľmi osobná: po kríze vyhorenia z únavy a nutnosti neustálejšej sebareprezentácie na sociálnych sieťach Helen spomala. V prechádzkach a maľbe opäť nachádza radosť, ktorá sa s prílišným tlakom na zvýšenú produktivitu pred časom stratila. Svojim maľbám venuje viac času, čo sa odráža na prepracovanejšej technike maľby. Na plátne sa postupne prekrývajú viaceré vrstvy farieb, Helen obrazy na ceste k dokonalosti viac krát prerába. Počas tohto procesu medzi ňou a jej dielami vzniká niečo ako vzťah, aký poznáme medzi

ľuďmi: obraz ju vie potešiť aj prinútiť k pochybnostiam o vlastných schopnostiach. Ten čas, ktorý do malieb autorka vkladá a ktorý im venuje, sa stáva časom, ktorým obraz dokáže zaujať diváka: na Helenine maľby stromov a konárov sa dá pozerať veľmi dlho.

Druhou líniou posunu v tvorbe Heleny Tóthovej je (vlastne neplánované) zapojenie témy ekológie, a to konkrétne v otvorenej sérii *Twigs*. Autorka na prechádzkach krajinou zbiera konáre, ktoré nájde na zemi a zdajú sa jej krásne. Konáre v ateliéri pomaluje výraznými farbami a odnáša ich naspäť do lesa. Umiestnené vo svojom prirodzenom prostredí neprírodzene levitujú vo vzduchu a pôsobia ako zjavenie v magických zákutiach lesov, nainštalované pre náhodného diváka, fotograficky zdokumentované a presne zamerané pomocou súradníc GPS. Kto by sa chcel cielene vydať na obhliadku farebných konárov, postupne zistí, že niektoré konáre sú preč, a preč sú dokonca aj niektoré miesta. Krajina sa rýchlo mení, lesy miznú, stromy sú vyrúbané. Inštalácie v krajine, ktoré pôvodne vznikli ako jemné gesto vkladania niečoho vlastného do obrovského divokého sveta stromov, sa tak stávajú kritickou správou o stave prírody. Fakt, že autorkine farebné konáre neboli pôvodne koncipované ako výkričník v celospoločenskej debata o ničení našich lesov, ale napriek tomu sa ním stali, je symbolom toho, že človek - i keď o to nestojí, bude vždy súčasťou spoločenstva, ktoré ho ovplyvňuje.

V rámci krátkej rezidencie, ktorú Helen Tóth absolvuje v galérii A7 tesne pred otvorením výstavy, budú v okolí Banskej Bystrice umiestnené ďalšie dva farebné konáre zo série *Twigs*. Dúfajme, že svoje magické miesto v nezmenenej podobe budú strážiť čo najdlhšie.

Viac o Helen Tóth na <https://www.helentoth.com/>

Text: Kristína Hermanová